

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Pe. vi. Resistite fortes in fide. et temnen/ do videlicet diuitias: delicias: et honores: propter fidem celestis remuneratiōis quē admodū de moysē dicit Heb. xi. Fide moyses grādis effectus negauit se esse filiū filie pharaonis. ecce cōtemptus honoris: maiores diuitias existimās thesauro egyptiorū iproperū dicitur ecce contemptus diuitiarū: magis affligi eligens cuius populo dei quā temporalis peccati hēre locunditate: ecce contemptus deliciarū. et sequitur: aspiciebat enim in remuneratiōe. **S**ecundo aduersas tribulatiōes patienter sustinēdo. j. Pe. j. In quā exultabitis modicum nūc si oportet contristari in varijs tentatiōibus ut pharaō fidei. et multo peccatiōis sit auro quod per ignem probatur. Et. ij. Cor. iij. Id enim quod in presenti mōmentaneū ē et leue tribulatiōis nre super modum in sublimitate eternū glorie ponit opus in nobis: nō contemplantibus nos quā vident: sed quā nō vident. Que ei vident temporalia sunt: quā nō vident eterna sūt. **T**ertio bonas opationes diligentē exequendo. ij. Para. xij. Sit timor dñi vobiscū: et cū diligentiā cūtra facite. Hoc dicebat rex israhel iudicibus pph. Si tñ possunt hmoi/ ba ad oēs dirigere. et Apo. vij. Adhuc sustinete modicum. i. modico tpe pseuerate in bono: ut sic vicz saluare possitis aias vras et eternas penas euadere. **E**xemplū in Uilraspa. Quidā pifamilias cū fuaret mortuus circa mediā noctē refurges terruit oēs quā aderant. Gladēs autē ad ecclesiam deo grāas referens resque suas in tres partes diuidēs vnam vron: alia filijs relinquēs. tertiāque pro deo distribuēs hinc fugit ad eremū celam ibi facies iuxta flumiū congelatū quē ipse vestitus intrabar: et ide egrediēs vestimenta sinebat congelari ad carnē: et postea in balneū calidissimū introibat et hmoi/ successiue quātū poterat sustinebat ad vsqz mortē Et cū d his ac d alijs ab aspiciētibus argueret dicebat ab ab ab. Si vidissetis quā vidi/ similia vlt ampliora mecum faceret. Referebat enim quā in exitu suo vir lucidus duxit eū in ortū solis vsqz ad vallē infinite magnitudinis cuius vnū lat⁹ plenū erat flāmis feruentibus: aliō quo gelur furētī gndine/ et erat ipa late ra plena animabus quā ab ignis vehementia transibant ad gelu vel e contrario. Post h duxit eum p tenebras densissimas et post h disparuit ille ductor suus. Et vidit ipse glo

bos igniū de barathro ascēdētū et ide ascēdētes et reicidētes hoies ignitos ad modū fauillaz et exhalantē inde fetorē sensit intolerabilē et fletū et eiulatū audiuit iconparabilē et vidit terribimos demōes forē pes igneos et fuscūlas tenētes et eū capere volētes et pñcere i fornacē. Tūc is quā eū dimiserat apparuit ei i medijs tenebris quē stella inhibēs demonibus ne eū rāgerēt quā iudex pcepit eū reduci ad corp⁹ vbi stvel/ let pñz ageret quē postqz ad loca reqeī duricē reduxit eū ad corp⁹. Qui postea ex pñsideratiōe et cōparatiōe pñ vifoz qñ nihil reputabat oēs dolores et angustias quā pñt hū in pñti vicia: qñ vtr dicit apls Ro. viij Non sūt cōdigne passiōes hui⁹ tps ad futurā glām quā reuelabit in nob.

Tertio ad Aud. rē. Prouidete quod de futuro dū tps habetis et puidete picula quā contingere pñt. Naz dicit lex. Prouidete quod quod contingere pot. ff. locati. Siquis domū. Et sic dicit. xxij. di. In noie. Circa pñcipiū pñcauendū ē futur⁹ pericul⁹. Notate pabolā quā posuit balaā ad isaphat. vt scribit iogannes dam. In ciuitate quā mos fuit vnū quibet anno sibi pñcipē pñstituere quē i fine anni nudatū i exiliū mittebat. Quidā autē sibi prudentē puidēs cū eēt elect⁹ bona sua trāsmisit ad locū exilij / ad quē locū finito modico tpe pñcipar⁹ veniēs inuenit ibi copā bonoz vnde viueret. Expone et appli/ ca hortando ad sile faciēdū di. Boecio li. de pso. Nō quod añ oculos ē suffecerit itueri. rez exit⁹ prudentia metit

Sermo. iij.

Modicum et iam. Subiecti estote oī hūane creature pñt deū sicut regi quī p cellenti sicut dicitur rāqz ab eo missis ad vī dictā ma. laude vero bonoz qz sic est volūtas dei vt bñ ob. fa. i. u. hoim ignoz. j. Pe. ij. Hortamur ad tria quā necessaria sūt nob si volum⁹ post modicum tps videre deū. **P**rimo ad hūilitatis subiectionē Subiecti estote oī rē. **S**ecundo ad subiectionē specificatiōis: cuius die. Sine regi rē. **T**ertio ad specificatiōis rōnem: cū dicitur bb 3

Domínica. III. post pascha

et. Quia sic est zc.

De pmo Eph. v. Subiecti inuicē in timore christi. De scdo Ro. xiiij. Dis aia p̄a ribz sublimioribz subdita sit: nō em̄ ē p̄as nisi a deo. De tertio. j. Thef. iij. Hec est volūtas dei sanctificatio v̄a.

Modicum zc.

Primo ar. An illi q̄ diuina visioe p̄uatur cruciet igne infernali: Q. n. Ignis cū sit materialis nō p̄t agere in animā q̄ est immaterialis. **C**ontra Apo. x. Qui nō ē inuent⁹ in libro vite script⁹ missus ē i sta gnū ignis. Rūdet Rich. i. iij. Opinio q̄ rūdā fuit q̄ ignis ille nō est corpore⁹ s̄ est spūalis pena q̄ p̄pter acerbitate z actiuitatem d̄ ignis. Quia vt ip̄i dicūt cū diuina potentia possit sufficientē cruciare reprobos pena spūali/supflūū est i inferno ponere ignez materiale siue corporeū. S̄ hec opinio est i scripturā q̄ distinguit int̄ ignem d̄natorū z pena spūalem q̄ vocat̄ noie p̄mis. **U**n̄ Esa. xl. Tervis eoz n̄ moriet: z ignis n̄ extinguet. z Eccl. viij. Uindicta carnis ip̄i ignis z p̄nis. **I**ō cōiter docet. cōcludūt i. iij. sen. dist. xliij. In inferno ē ignis corpore⁹ a p̄ncipio cū alijs mūdi creatur⁹ p̄ducit⁹ z ad cruciādū reprobos ordinat⁹.

Et h̄ asserit Aug⁹ d̄ mirabilibz sacre scripturē. Et h̄. xxj. de ci. deiybi ait. Behenna illa qd̄ z stagnū ignis z sulphur⁹ d̄ corpore⁹ ignis erit. Cui p̄sonat illō d̄re. iij. dia. Ignis at ille inq̄ntū est diuine iusticie istrumentū aias z spūs affligit. Ad quā afflictiōez disponit p̄tus naturalis ill⁹ ignis. **N**ec tñ q̄lem cūqz afflictioez causare p̄t i illis spiritibz nisi p̄tute increate iusticie p̄ncipalit̄ illos spūs punientēz mouentēz illum ignem ad illoz spirituum cruciatuz. In illo quidem igne est naturalis ap̄tudo vt ei⁹ species ip̄imat i intellectu spirit⁹ separati: s̄ q̄ p̄talem moduz imp̄mat z cuz tali violentia q̄ ita ad h̄ reuocat intentioez ill⁹ spirit⁹ q̄ p̄ h̄ notabili⁹ ipediat̄ circa aliaz rez p̄sideratioez p̄ suā volūtatēz z q̄ tale impedimentuz sit ei⁹ p̄ gūi onere. h̄ est p̄ p̄tatem diuine iusticie. **H**ec Rich. **P**ro fun. **N**ō dubium qn̄ sit horribil⁹ infern⁹ p̄ punitioe maloz. Quā p̄tate vident̄ etiā sensif se poete z p̄bi. **U**n̄ Virgi. vj. en̄. **F**act⁹ de scensus auerni. **N**octes atqz dies p̄z attri

lanua d̄it. **E**t sic **L**actanti⁹ li. vj. diuina institutionū refert. **E**ssē inferos zeno stois cus docuit z sedes impioz a p̄is ēē distretas. **E**t illos qd̄ q̄etas ac delectabiles i colere regioes. **H**os p̄o penas luere i rez nebrozis locz atqz i cent voragintz horre⁹ dis. **Q**uerit q̄ An in inferno crucient aia zc. **D**ic rñ. vt s̄. **E**t q̄ p̄clude q̄ horrendū sit irruocabilē mitti in caminū illū ignis q̄ sic di. b. **S**ebastiā⁹ cui āgel⁹ stabat ad aure: se h̄z ad ignē istū elemētare sic ignis iste ad ignē depictū i pariete. **D**e h̄ p̄s. **P**ones eos vt chibanū ignis in tpe vultus tui d̄ns in ira sua cōturbabit eos z deuorabit eos ignis. **M**iseri p̄ctōres iudici auari zc. **Q**uid cogitat⁹: cauere ne sit⁹ de nūero illoz de q̄b. j. **T**hef. v. **C**um dixerint par z securitas repentīn⁹ eis supueniet iterit⁹.

Figura Gen. xix. **G**eneri loth credebāt esse securi i ciuitate sodomoz. iō nō credid̄ derit p̄bis loth imo videbāt eis q̄i ludēs loq. iō statim eos cum alijs inuoluit ignis. **H**moi sunt q̄ sūt assueti delectationibz vitioz zc. **C**auete q̄ ne d̄ hmoi incredulis sitis: s̄ credite qd̄ ait d̄ns deu. xxxij. **I**gnis succēsus est i furore meo z ardebit zc.

Secondo ar. In p̄ce zc. **N**unc de eq̄ta te infallibil⁹ retributiois: qz di. nō v̄i debet⁹ me p̄t malos z videbitis me p̄t bonos **H**eb. x. **A**dhuc modicū aliq̄ntulū q̄ ventur⁹ ē veniet z nō tardabit. s̄ vt red̄ dat vnicuiqz fm̄ opa sua. **I**ō d̄ Apo. vlti. **E**cce venio cito z merc. mea mecū ē dare vnicuiqz fm̄ opa sua. **P**̄tio igit v̄iciz in hoc ser. dicem⁹ d̄ retributioe maloz q̄b̄ dicitur **M**odiciū z nō videbit⁹ me. **A**d qd̄ etiam applicari p̄t qd̄ d̄ d̄ns **I**oa. xiiij. **A**dhuc modicū tps z mund⁹ iā nō me videbit. i. q̄ mundane viuūt post modicū tps vite p̄ sentis oīno p̄uabunt possessioe diuine v̄itōnis. **Q**̄ amat⁹ tormentū. **D**ic̄ em̄ **L**br. sup **D**at. q̄ hmoi p̄uatio diuine v̄itōis ex̄ cedit oē aliud gehēne tormētū. **S**unt aut̄ alia tria tormēta hmoi p̄uatoz z comitātia: ad p̄ns i breui p̄siderāda **P**rimū horribilis cruciatiois. **S**cdm̄ incōsolabilis lachrymentatiois. **T**ertiuū implacabil⁹ indignationis. **P**rimū igit qz reprob⁹ post modicū delectationis habebūt plurimū horribilis cruciatiois q̄ maxie desinat p̄ penā ignis **A**po. xxj. **P**ars illoz erit in stagno

ardēti igne et sulphure. ps. Ignis sulphur
et spūs pcellaz ps calicē eoz. **S**ecundū
qz post modicū exultatiōis mltū habebūt
inconsolabilē lamētatiōis. **H**ar. xij. Ibi
erit fletus et stridor dētū. **H**oc maxie sigtur
p penā pmissis. **D**e q̄ Esa. xl. Vermis eoz
nō moriet. **I**gitur bti q̄ nūc lugent qm̄ sic
dic dñs **H**ar. v. Ipi consolabunt. **A**r. 2.
Lu. vj. **U**e vob q̄ nūc ridetis qz plorabit
et flebitis. **T**ertū est r. qz post mltū be
nigne supportatiōis plurimū sustinebūt i
placabilis supne indignatiōis. **E**saie. x.
Adhuc modicū paululūqz et cōsumabit in
dignatiō mea et furor me⁹ sup scelus eoz.
Iude pfeō in eis cōfusio importabilē erit
ps. **C**onfusi sūt qm̄ de⁹ spreuit eos. **E**xē/
plū in **U**itaspā. **C**ongregati p̄res rogau
runt beatū arseniū vt diceret eis p̄bū edī/
ficatiōis. **Q**ui statim cepit flere dices **S**er
tres mei pducant oculi nr̄i lachrymas et cō
burant corda hic igne compunctiōis ne
cōburant i inferno et p̄orsus inconsolabilē
lugeant. **I**tē ibidē. **Q**uidā senex migrās
post redijt et fleuit inconsolabilē: dī. se au
diuisse voces inumeras: dī. frequentē **U**e
mibi qz nō fleuit: ve mibi qz nō fleuit. **F**let⁹ ei
ibi est inu. illis q̄ hic est tā p̄ciosus. **A**ug.
frustra ibi flebunt pctōres qz maloz suo
nū ibi nunq̄ veniā p̄sequent.

Tertius ar. **A**ud. r. q̄ graue dānūz
q̄ inexplicabile tormentoz incurrun
pctōres p modico delectatiōis. **E**t hoc iu
ste qm̄ sic dicunt iura. **T**rāsgrediētes mā/
darū plati vel p̄ncipis: abiectione et morte
digni sunt. p̄z extra de maioritate et obedi
entia. c. **S**iqs venerit. et. ff. de re militari.
l. desertore. §. in bello. **S**i mādaret rex: ali/
qd sub pena capitis aut tenebrosi perpetui
carceris: credo timeret vnusq̄qz trāsgre/
di mandata: multo maḡ timere debem⁹
trāsgredi mandata dei: qm̄ **N**e dicē **P**sal.
Benedicti q̄ decli. a mā. tuis.

Sermo. iij.

Modici et iā

zē **Q**uasi liberi non quasi ve/
lumen habentes malicie liber
tatem sed sicut serui dei. j. **P**etri. ij. **T**ales
sunt qui tandem deum videbunt. **I**n illis

autem verbis beatus Petrus tria facit
Primo in christianis tangit conditionē
dignitatis: cum dicit. q. liberi.

Secundo excludit abusione libertatis:
cū dicit. n̄ q̄si velamen habentes malicie
libertatem.

Tertio ostendit rectificatiōē liberta/
tis: cum sup addit. sed sic sui dei.

De primo. ij. **C**or. ij. **U**bi spūs domi/
ni/ ibi libertas. **D**e secundo **J**aco. ij. **S**ic
loquimini et sic facite q. sm̄ legem liberta/
tis incipientes iudicari. **D**e tertio **E**ph.
vj. **N**on ad oculum seruientes. q̄i hominē
bus placentes: sed vt serui faciētes volun
tatem dei ex animo cū bona voluntate.

Salutatio. **M**odicum zē.

Primus articulus. **A**n priuati diu/
na visio habeant deum odio: **N**on
Nullus potest ipam bonitatē odio ha
bere. **C**ontra **P**s. **S**upbia eoz q̄ te ode
runt ascendit semp. **R**esponder **T**ho. d.
ij. **A**ffectus mouet ex bono vel malo ap
prehensio. **D**eus autem apprehendit dupli
citer. **U**no mō in se sicut a bti q̄ deum p
essentiā vident. **A**lio mō p effectus sicut a
bti et a damnatis. **I**pe igit in seipo cuz
sit per essentiā bonitas/ nō pōt alicui vo
luntati displicere neqz odio haberi: sed ali
qui effectus eius possunt esse voluntati re
pugnantes inquantū contrariant alicui/ et
sm̄ hoc aliquis deum odire pōt: nō in sei/
pso: sed rōne effectū. **D**amnati ergo deū
percipientes i effectū iusticie qui est pena
eum odio habent sicut penas quas susti/
nent. **H**ec **T**ho. **P**ro fundamento. **I**n
possibile est euadere manū dī. **Q**ui. de pō
ro. **E**t si mortalia possem. **N**on sūmi pote
ram tela cauere dei. **E**t ob hoc dicit **S**ch
neca ad **L**ucllū. **N**ihil deo clausum **Q**ue/
ritur §. **A**n damnati qui sic sunt oīno sub
manu et noticiā dei odiant deū. **D**ic rñ. vt
s. **E**x qua p̄clude q̄sati sunt q̄ nūc negl
gunt ad deū redire p p̄niam qm̄ tales di/
stricte p dei iusticiā puniēdi sunt. **E**cc. ij.
Si penitentia non egerimus incidem⁹ in
manus dei. **A**udite pctōres miseri indura
ti incorrigibiles. **H**eu heu q̄re nō poti⁹ elē
gitis vos ipsos i p̄nti puniri q̄ p dei iusticiā
am irremediabilē cruciari: **F**igura. ij. **R**e
gum. xxiij. **D**avid potius elegit triū diez
pestilentia q̄ inimicōz persecutiōem aut
bb 4.